

УДК 371.134: 811.1/.2 + 81'24 (045)

Черній Милослава Михайлівна, аспірант Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, e-mail: miloslava.chernii@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В ЦІЛЯХ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ І КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ Й УЧНІВ

Анотація

Актуальність статті визначається необхідністю дослідження впливу розвитку соціальних мереж на процес навчання школярів і студентів, котрий характеризується взаємопроникненням навчально-методичних і комунікативних аспектів усіх учасників навчального процесу. Протягом останніх років обсяг навчальних матеріалів і вимоги до якості його засвоєння зростають. Тому з'являється необхідність кращої організації навчального процесу, зростання мотивації школярів і студентів до навчання. Соціальні мережі можуть стати вагомим мотиватором у навчальному процесі. Метою статті є доведення доцільності використання соціальних мереж у процесі навчання студентів, зокрема в професійній підготовці майбутніх учителів. Статтю присвячено висвітленню оптимального використання соціальної мережі як засобу організації інформаційного і комунікативного простору, формального і неформального спілкування в цілях навчання. У статті виокремлено переваги застосування соціальних мереж у педагогічній діяльності й наведено результати дослідження рівня проникнення соціальної мережі „ВКонтакте” у соціальні групи населення України.

Ключові слова: соціальна мережа, комунікативна навичка, Інтернет-технології.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку цивілізації у світі і в Україні зокрема, відбувається формування інформаційного суспільства, яке передбачає проникнення технологічних механізмів й інформаційних систем у повсякдення життя людства, зумовлюючи масове використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в усіх сферах життя. Невідворотним наслідком є інформатизація освітніх процесів, яка передбачає використання технологічних розробок, соціальних сервісів; пришвидшення процесу здобуття нових і закріплення

старих знань, процесів обміну інформацією; наближення інформативних і пізнавальних матеріалів до кінцевого споживача, який використовує їх для власного становлення в процесі навчання. Багато хто недооцінює переваги соціальних мереж, приділяючи більше уваги їхнім недолікам, але все більше практиків і теоретиків замислюється над перспективами використання в процесі навчання так званих „соціальних сервісів” і „сервісів web 2.0”.

Аналіз досліджень і публікацій. Аналіз друкованих і електронних джерел ще раз підтвердив підвищену увагу до понять „інформатизація освіти”, „сервіси веб 2.0”, „соціальні мережі” і використання ІКТ у процесі навчання. Такі вітчизняні науковці й дослідники, як Н. Р. Балик, М. М. Козяр, О. В. Сало, Д. В. Соловяненко [1; 5; 6; 7] та інші неодноразово наголошували на необхідності дослідження і більш глибокого використання сервісів web 2.0. На думку Н. Р. Балик “використання соціальних сервісів Веб 2.0 не є складним процесом, оскільки не вимагає знань мови програмування або умінь створювати html-сторінки. Простота і зручність використання соціальних сервісів Веб 2.0 дає змогу економити час і не витратити його на довгі пояснення технології функціонування веб-систем” [1]. Особливості і практика використання ІКТ у процесі навчання розглядались у працях Р. С. Гуревича, М. І. Жалдака, В. Ю. Бикова, Н. В. Морзе та інші. Р. С. Гуревич у своїй статті вказує на те, що “впровадження ІКТ у сучасну освіту суттєво прискорює передавання знань і накопиченого технологічного та соціального досвіду людства не тільки від покоління до покоління, а й від однієї людини до іншої” [4].

Що стосується першоджерел, у яких визначені поняття конективізму, інформатизації освіти та соціальних зв’язків людства — це були книги і роботи під авторством зарубіжних учених: Джорджа Сіменса, Стефана Доунса, Стенлі Мілграма [11; 13].

Мета статті. За мету статті поставлено завдання дослідити, як у навчальному процесі відбувається розвиток комунікативних навичок й обмін інформацією між студентом і викладачем за допомогою складової поняття «web 2.0» — соціальної мережі.

Виклад матеріалу. Термін “Web 2.0” з’явився в наукових колах у 2005 році після виходу у світ статті Тіма О’Рейлі “What is Web 2.0” [14]. У даній статті науковець охарактеризував тенденцію розвитку Інтернету як еру безлічі сайтів, що

побудовані за спільними принципами. Таке явище отримало назву "web 2.0". Тім О'Рейлі у своїх публікаціях наводить таке визначення: "Web 2.0 — це методика проектування систем, які шляхом обліку мережевих взаємодій стають тим кращі, чим більше людей ними користуються. Важливою рисою web 2.0 є принцип залучення користувачів до наповнення та багаторазового використанню контенту" [14].

Порівнюючи сервіси покоління web 1.0 і web 2.0, ми можемо з упевненістю зробити висновок, що web 2.0 максимально акцентує увагу на використанні індивідуальних підходів і задоволенні основних потреб користувачів. У свою чергу, сервіси web 1.0 орієнтувались не на людей, а на технологічні аспекти комп'ютерної взаємодії.

Упродовж останнього десятиліття сервіси web 2.0 набули широкого розповсюдження та впровадження в усіх сферах життя. В освіті і науці широке застосування сервісів web 2.0 посприяло виникненню „теорії навчання у цифрову епоху” або теорії конективізму. Засновниками цієї теорії вважають Дж. Сіменса і Ст. Доунса [13; 11].

Згідно з їхнім баченням, „навчання — процес, який відбувається в невизначеному, туманному й мінливому середовищі, в якому постійно відбуваються зрушення основоположних елементів. Цей процес не може перебувати повністю під контролем особи. Навчання може підтримуватися ззовні і полягає в поєднанні інформаційних джерел. Це об'єднання інформаційних вузлів дозволяє нам підніматися на вищий рівень розуміння”.

Отже, згідно теорії конективізму, навчання — це певний процес створення мережі. Вузлами мережі можуть бути зовнішні сутності: веб-сайти, люди, журнали, організації, книжки, бібліотеки, бази даних і будь-які інші джерела інформації. Процес навчання полягає в формуванні зовнішньої сітки вузлів, які є джерелами знань чи інформації.

Дж. Сіменс, Ст. Доунс та їх послідовники вивели основоположні принципи теорії конективізму. Відповідно до них:

- підходи до навчання і знання повинні бути різноманітні для того, щоб дати людині можливість обрати оптимальний підхід;
- навчання — це особливий процес формування інформаційної мережі шляхом підключення до неї спеціалізованих вузлів і джерел інформації.

Інформаційна мережа — це мережа для обробки, зберігання і передавання даних, сукупність джерела і користувача інформації, поєднаних у єдину мережу за допомогою засобів передавання даних [3];

- знання й інформація часто існують поза свідомістю людини, наприклад — у мережі, ІКТ допомагають отримати й засвоїти цю інформацію;
- навчання і пізнання відбуваються постійно — це завжди процес і ніколи — стан;
- основна навичка в процесі навчання — це вміння бачити і встановлювати зв'язки між ідеями, концепціями та галузями знань;
- навчання — це своєрідний процес прийняття рішень.

Навчання загалом може бути не лише індивідуальне. Часто навчання відбувається в певних спільнотах, де навчальна діяльність практикується в процесі спілкування членів даної спільноти. Сервіси web 2.0 дозволяють спілкуванню складатися не тільки зі слів, але й із мультимедіа, фотографій, зображень і багато чого іншого. Ще однією особливістю спільноти формату web 2.0 є безпосередня участь усіх членів спільноти в створенні, доповненні та обміні інформаційними блоками.

Яскравим прикладом інформаційної спільноти формату web 2.0 є соціальна мережа.

Соціальна мережа — це соціальна структура, що складається із сітки вузлів, у ролі яких виступають соціальні об'єкти, тобто — люди, і зв'язків між ними, які зумовлюють спілкування в соціальній мережі. До групи соціальних мереж відносяться сайти, які надають користувачам можливість спілкуватись із друзями, встановлювати ділові контакти, знаходити однокласників, обговорювати та ділитись інформацією.

Автором терміну „соціальна мережа” став соціолог Джеймс Барнс у 1954 році. У ненауковому значенні цього слова „соціальна мережа” — це співтовариство людей, які пов'язані спільними інтересами, справою або іншими причинами для безпосереднього спілкування.

Соціальна мережа — це віртуальний майданчик для синергії людей (користувачів) у певній групі. Теоретично соціальною мережею можна вважати будь-яку он-лайнову спільноту, учасники якої обмінюються інформацією й беруть активну участь в обговоренні певної теми. Таким прикладом є численні форуми. Подібна

соціальна мережа створюється за допомогою Інтернет-технології „блог”. За допомогою сучасних соціальних мереж можна шукати співробітників, читати про них рекомендації, обмінюватись музикою, займатись пошуком роботи, повідомляти про місце свого знаходження тощо. Соціальні мережі, які виникли внаслідок поширення сервісів web 2.0, дають користувачам набагато більше можливостей для взаємодії й комунікації.

За допомогою притаманних соціальній мережі інструментів кожна людина може створити свій власний профіль, вести власну сторінку, де розміщується основна інформація про життя, уподобання, захоплення та друзів людини. Така сторінка слугує людині своєрідним „місцем проживання” в Інтернет-мережі. Наявність власного Інтернет профілю в соціальній мережі дозволяє за допомогою спеціальних механізмів здійснювати пошук людей-однодумців, колег, людей із подібними захопленнями, друзями.

Однією з найцікавіших особливостей соціальної мережі є так званий феномен „малого світу“. Даний термін був уведений у використання соціологом І. Карінті і психологом С. Мілграмом. [2; с. 20]. Стенлі Мілграм прославився як автор низки соціологічних досліджень, зокрема „теорії шести рукошляпів”.

Теорія шести рукошляпів — теорія, згідно з якою дві будь-які людини на Землі знайомі через п’ять рівнів знайомих і шість рівнів зв’язків [3]. Американські соціологи-психологи Стенлі Мілграм і Джефрі Треверс висунули цю теорію у 1969 році. Вони шляхом експерименту дійшли до висновку, що кожна людина посередньо знайома з будь-яким іншим жителем планети через ланцюг спільних знайомих, яка в середньому складає шість людей.

Під час перевірки даного твердження С. Мілграм проводив експеримент на двох американських містечках. Жителям одного міста роздали 300 конвертів, які потрібно було передати конкретній людині із сусіднього міста. Конверти можна було передавати лише через знайомих, друзів чи родичів. До потрібного адресата дійшло 60 конвертів із 300. Підводячи підсумки, Мілграм прорахував, що в середньому кожен конверт пройшов п’ятьох людей. Так народилася „теорія шести рукошляпів”.

Компанія Microsoft, яка вирішила перевірити дану теорію, витратили на це два роки. Експертами компанії було проведено аналіз даних, отриманих за місяць спілкування. Вибірка містила 242 720 596 користувачів. Через два роки досліджень

експерти підтвердили правдивість теорії, адже згідно з їхніми статистичними підрахунками, кожен із 242 мільйонів користувачів зміг би „дійти” до іншого гіпотетичного користувача за 6,6 кроків.

Міланський університет і соціальна мережа Facebook також провели спільне дослідження-перевірку „теорії шести рукошляків”, взявши за основу дані соціального графу Facebook. Було встановлено, що двох будь-яких користувачів Facebook віддаляє 4,74 рівня зв'язку. Для США кількість рівнів виявилась ще меншою — 4,37.

У соціальній мережі „ВКонтакте” спеціальний додаток „Цепочка друзей — теорія шести рукошляків” дозволяє шукати зв'язки знайомств між користувачами мережі. Так як аудиторія ВКонтакте найбільш чисельна на території колишнього СНД, люди, вводячи гіпотетичного незнайомця з території України, Росії, отримують результат в 3–4 людини.

На основі „теорії шести рукошляків” працюють чи не всі соціальні мережі. Коли ви реєструєтесь, вводячи персональні дані, соціальна мережа пропонує набір людей, яких ви можете знати, або вибірку людей зі спільними інтересами, подібною роботою тощо. Так учитель може знайти своїх колег, учні і студенти можуть спілкуватись зі своїми однодумцями (однаковий вік, однакові інтереси, схожі ВНЗ тощо) з інших міст і країн.

На сучасному етапі розвитку сервісів web 2.0 соціальні мережі мають чітку сегментацію, яка орієнтується на ту чи іншу аудиторію користувачів. Кожна соціальна мережа повинна орієнтуватись на різний контингент, ставлячи за мету зайняти свою нішу у сфері соціального спілкування. Багато соціальних мереж можна назвати „нішевими”, так як їх таргетинг спрямований на вузьку аудиторію, обрану за певною характеристикою. Таргетинг — рекламний механізм, який дозволяє виділити з усієї доступної аудиторії саме ту, яка задовольнить параметри заданих критеріїв [3]. Таргетовану аудиторію ще називають “цільовою аудиторією”. Наприклад: „2Geni — Genealogy — Free Family Tree” — своєрідна мережа родичів, „Мы помним...” — соціальна мережа пам'яті, DrugMe.ru — соціальна мережа для хворих і видужуючих тощо. Одним із найуспішніших прикладів нішевої соціальної мережі є мережа професійних зв'язків LinkedIn. У цій мережі увага акцентується на професійні

навички людини, її досвід роботи, спілкування з колегами, експертами з приводу робочих моментів і бізнес-питань.

Типологію соціальних мереж можна провести за допомогою основного параметра — призначення соціальної мережі (СМ) (табл. 1).

Таблиця 1

Типологія соціальних мереж згідно призначення

Призначення СМ	Назва СМ	Приклад /посилання
Пошук людей	«Однокласники»	http://www.odnoklassniki.ru/
Розваги	«ВКонтакте»	http://vk.com/
Спілкування	«Facebook»	http://www.facebook.com/
Професійне спілкування	«LinkedIn»	http://www.linkedin.com/
Блогінг	«Twitter»	http://twitter.com/
Мікроблогінг	«LiveJournal»	http://www.livejournal.com/
Знайомства	«Love Planet»	http://loveplanet.ru/

Згідно досліджень соціологів, відсоток школярів і студентів (громадян до 22 років), які щоденно користуються соціальними мережами, досяг 55 % [8]. Згідно ще одного дослідження компанії Research&Branding Group, 22 % українців користуються СМ «Однокласники», 20% — СМ «ВКонтакте» [9]. Третє місце серед найпопулярніших соціальних мереж займає Facebook — найпопулярніша соціальна мережа у світі, яка нараховує близько 845 000 000 користувачів [10].

Ми провели подібне дослідження, взявши за модель експерименту СМ «ВКонтакте».(табл. 2).

Таблиця 2

Глибина проникнення соціальної мережі ВКонтакте в містах України

Місто	Кількість жителів	Кількість користувачів мережі ВКонтакте і	Кількість реальних користувачів мережі ВКонаткті	% користувачів мережі серед жителів міста
Вінниця	369490	290171	178455	48,30%
Київ	3500000	3973595	2443761	69,82%
Львів	760026	828026	509236	67,00%
Чернігів	296800	213715	131435	44,28%
Донецьк	977257	997885	613699	62,80%
Дніпропетровськ	1001962	1036393	637382	63,61%
Одеса	1003705	1225859	753903	75,11% *

* – за даними незалежних дослідницьких центрів, кількість “неживих” користувачів Вконтакті становить 38,50%.

„ВКонтакті” — найбільша в Рунеті соціальна мережа. Ресурс спочатку позиціонував себе як соціальна мережа для студентів і випускників ВНЗ, пізніше став називати себе „сучасним, швидким і естетичним способом спілкування в мережі”. За даними на січень 2012 року щоденна аудиторія „ВКонтакті” перевищила 35 мільйонів чоловік [3].

Отже, станом на червень 2012 року із шести міст України кількість користувачів соціальної мережі „ВКонтакті” коливається від 45 до 75 % населення міста, що свідчить про високу глибину проникнення соціальної мережі в маси населення.

Користувачам „ВКонтакті” доступні характерні для багатьох соціальних мереж опції: створювати профіль з інформацією про себе, виробляти й поширювати контент, гнучко управляти налаштуваннями доступу, взаємодіяти з іншими користувачами приватно (через приватні повідомлення) і публічно (за допомогою записів на „стіні” , а також через механізм груп і зустрічей), відстежувати через стрічку новин активність друзів і співтовариств.

Окрім можливості писати нові повідомлення, користувач може залишати коментарі під уже опублікованим контентом. До своїх повідомлень можна «прикріплювати» фотографії, аудіотреки та відеозаписи (у тому числі і повнометражні фільми), графіті та опитування.

Можливість закачувати на сайт власні записи і використовувати файли, завантажені іншими користувачами, робить „ВКонтакті” одним із найбільших медіа-архівів Рунета.

Таблиця 3

Ранжування користувачів ВКонтакті за віком

	Вінниця	Київ	Львів	Чернігів	Донецьк	Дніпропетровськ	Одеса
К-сть користувачів ВКонтакті	290171	3973595	828026	213715	997885	1036393	1225859
За віковими категоріями							
<i>Діти 12–16</i>	17633	186350	52370	8674	50549	57065	53286
<i>Студенти 16–22</i>	36327	383558	101072	23093	101930	105877	121520

Старші 22 років	236211	340368 7	674584	181949	845406	873451	1051053
-----------------	--------	-------------	--------	--------	--------	--------	---------

Ознайомившись з табл. 3, бачимо, наскільки активними користувачами соціальної мережі є саме школярі і студенти. Користування соціальним Інтернет-простором стало їх своєрідною „зоною комфорту”, тому ми вважаємо доцільним використовувати переваги СМ для збільшення ефективності навчання і взаємодії студента (школяра) і викладача.

Деякі педагоги вважають, що залучення студентів у соціальні мережі має як позитивні, так і негативні сторони. Існує думка, що тривале перебування студентів у соціальних мережах негативно позначається на успішності їх навчання, оскільки використання цих ресурсів не має жодної освітньої значущості, тому ніякої користі студенту не приносить.

Але хоча соціальні мережі, зокрема „ВКонтакте”, здебільшого використовуються для спілкування й дозвілля, і значною мірою ці мережі дають можливість для обміну інформацією навчального характеру. Також СМ подібного типу допомагають переборювати психологічний дискомфорт у спілкуванні.

Використовуючи всі переваги соціальних мереж, можемо виокремити форми навчання з використанням СМ.

1. Внутрішньо-організаційне навчання — використання соціальних мереж для інформування учасників навчальної групи щодо певних заходів, внутрішніх ініціатив тощо. Наприклад, використання нагадувань (рис. 1) через зустріч в ВКонтакте.

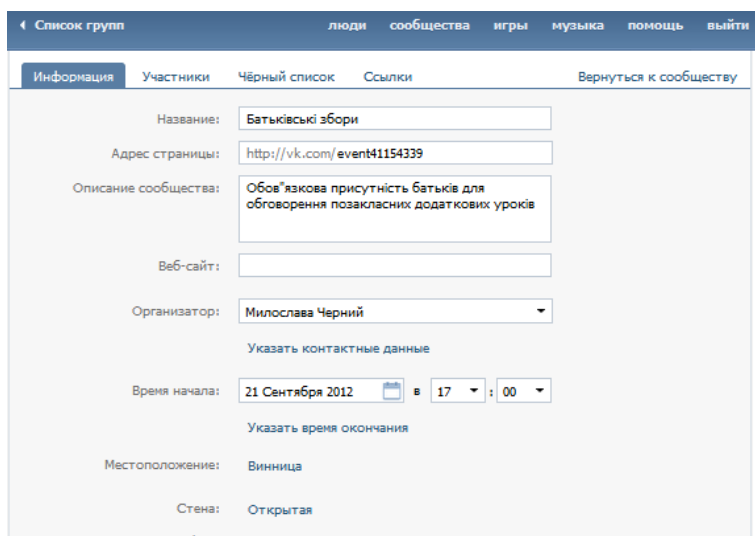

Рис. 1. Нагадування через організацію зустрічі в соціальній мережі

2. Формальне структуроване навчання — можливість для вчителів, учнів, студентів використовувати соціальні мережі в цілях отримання нової інформації і знань. Наприклад, прочитання предметних блогів (рис. 2).

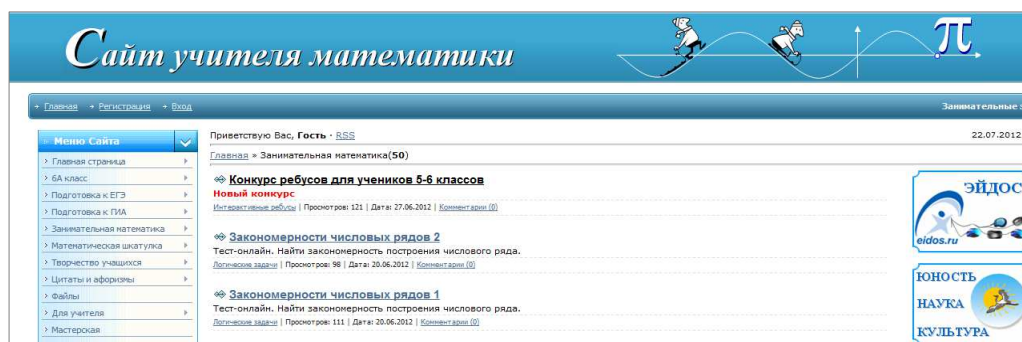

Рис. 2. Приклад предметного блогу з математики

3. Групове навчання — створення у СМ соціальної групи, спілкування з обмеженим колом учасників даної групи, спрямування інформації і навчальних матеріалів саме на цю цільову аудиторію (рис. 3).

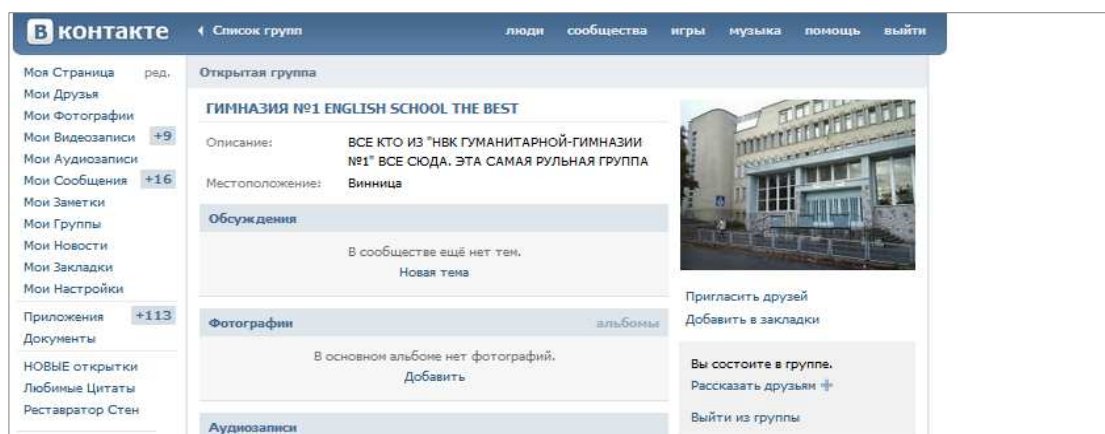

Рис. 3. Створення соціальної групи в ВКонтакті

4. Персональне навчання — використання СМ учнями чи студентами для власної самоосвіти, особистого чи професійного розвитку. Наприклад, поглиблення знань з англійської за допомогою прикладних програм, доступних ВКонтакті (рис. 4).

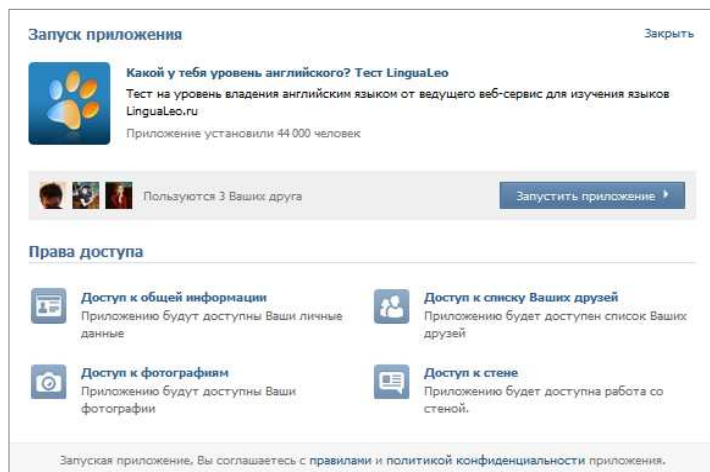

Рис. 4. Додаток в ВКонтакті — Test LinguaLeo

5. Випадкове навчання — незаплановане, несистемне закріплення корисної інформації, яка запам'ятовується під час використання веб-ресурсів. Наприклад, підписка на розсилання від соціальної групи “5 интересных фактов” (рис. 5).

Рис. 5. Розсилання новин від соціальної групи в ВКонтакті "интересных фактов"

Розглянемо переваги використання СМ у розрізі школа/ВНЗ, учитель, учень/студент/батьки.

Перевагами комунікацій з учителем за допомогою соціальних мереж є такі:

- можливість роботи безпосередньо з учителем з конкретних незрозумілих питань у своїй „зоні комфорту” без тиску з боку інших учнів та страху задати запитання;
- можливість створювати свій навчальний контент (це може робити як учень, так і вчитель);
- зручність для використання аудіо або відеозаписів;
- спілкування з однокласниками в соціальних групах в ВКонтакті;

- можливість дізнатись багато цікавих фактів, новин через підписку на оновлення соціальних груп, наприклад „5 интересных фактов”, „Вокруг света” та ін.;
- можливість отримання інформації з навчальних дисциплін у формі гри, інтерактиву, використовуючи соціальні додатки ВКонтакті — наприклад „Лінгвоманія”, „Репетитор з математики”, „Хімічний експеримент”.

Учитель, у свою чергу:

- стає на підсвідомому рівні „ближчим” до учня, адже віртуальний простір сприяє інтеграції різних груп населення, які різняться за віком, інтересами, статтю тощо;
- може створити так званий „віртуальний навчальний простір”, який сприяє спілкуванню з учнями до, під час і після навчального процесу;
- перебуває в „зоні досяжності” постійно, оскільки учень може звернутись до свого наставника в будь-який час, незалежно від того, чи є в цей день заняття;
- отримує можливість спілкування зі своїми колегами з інших міст або країн;
- розсилає опитування, матеріали для закріплення отриманих знань, проводить віртуальні фокус-групи з обміну враженнями і дискусії з того чи іншого навчального питання;
- має змогу одразу проаналізувати, для кого з його учнів дана тема є цікавою (за допомогою статистики СМ щодо активності того чи іншого користувача, наприклад у Facebook);
- отримує доступ до віртуальної бібліотеки інтерактивних матеріалів (аудіо, відео), які можна використовувати в структурі уроку тощо.

Школа або будь-який навчальний заклад за допомогою СМ може:

- створювати соціальну групу для всіх учнів/студентів, які навчаються у даному закладі, а потім мати доступ до бази випускників;
- створювати соціальні групи для спілкування учительського/викладацького складу закладу;
- отримувати відгуки про роботу того чи іншого учителя/викладача, мати доступ до зворотного зв'язку з учнями/студентами.

Висновки. Отже, використання соціальних сервісів, зокрема соціальних мереж, у процесі навчання вносить у педагогічний процес більш мобільності, мультимедійності й інтерактивності. Факт популярності соціальних мереж через великий обсяг цікавої і корисної інформації, неформальне спілкування без „кордонів” стає вагомим показником їх значущості для молоді. Згідно проведених нами досліджень, наведених у статті, користування соціальними сервісами школярами і студентами стає більш активним. Так, наприклад, середній вік молодого користувача СМ “ВКонтакте” коливається від 12 до 22 років.

Використання такого інструменту, як соціальні мережі, може дати значне зацікавлення навчанням в онлайн-режимі. Учні отримують можливість спілкування зі своїми однолітками на основі спільних інтересів, учителі — можливість обміну досвідом, навчальними матеріалами зі своїми колегами.

Висновки свідчать, що використання соціальних мереж у процесі навчання дають можливість зробити навчальний процес більш інтерактивним, різноаспектним, цікавим і пізнавальним, простим у комунікаціях і таким, що знаходиться у “зоні комфорту” самих учнів і студентів.

До подальших напрямів дослідження відносимо вивчення можливостей використання соціальних сервісів у професійній підготовці вчителів.

Список використаних джерел

1. *Балик Н. Р.* Використання соціальних сервісів Web 2.0 в галузі вузівської та післявузівської педагогічної освіти з інформатики / Н. Р. Балик // Наукові записки Тернопільського нац. пед. у-ту ім. В. Гнатюка. Серія : Педагогіка. — 2008. — № 7. — С. 88.
2. *Бобкова И. А.* Социальные сети в современном мире / И. А. Бобкова // Интернет-журнал “Искусственные общества”. — 2008. — Т. 3, № 2–3, II–III квартал. — С. 20.
3. Википедия. [Электронный ресурс]. — Режим доступа : <http://ru.wikipedia.org/>.
4. *Гуревич Р. С.* Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній професійній освіті [Електронний ресурс] / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія.— Режим доступу: <http://www.tmpe.gb7.ru/docs/1/Gurevich.pdf>

5. *Козяр М. М.* Використання сервісів web 2.0 у навчальній діяльності студентів вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / М. М. Козяр. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vldubzh/2009_3/Statti/21.pdf.
6. *Сало О. В.* Соціальні сервіси Веб 2.0 як засоби освітньої діяльності [Електронний ресурс] / О. В. Сало. — Режим доступу : http://www.rusnauka.com/29_DWS_2009/Pedagogica/53885.doc.html.
7. *Соловяненко Д. В.* Ключевые принципы Веб 2.0 [Електронний ресурс] / Д. В. Соловяненко. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/articles/KultNar/knp100t2/knp100t2_147-151.pdf.
8. Социальные сети затянули каждого второго молодого украинца: ”Комментарии“ [Электронный ресурс]. — Режим доступу : <http://life.comments.ua/2012/03/30/330883/sotsialnie-seti-zatyanuli-kazhdogo.html>. — Загл. с экрана.
9. Украинцы предпочитают посещать ”Одноклассники“ и ”Вконтакте“: ITS.uaю [Электронный ресурс]. — Режим доступу : <http://itc.ua/news/ukraintsyi-predpochitayut-poseshhat-odnoklassniki-i-vkontakte/>. — Загл. с экрана.
10. Число пользователей Facebook превысило 845 млн.: РИА Новости. [Электронный ресурс]. — Режим доступу : <http://ria.ru/technology/20120202/554375884.html>. — Загл. с экрана.
11. Downes Stephen Connectivism and Connective Knowledge [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.downes.ca/post/54540>.
12. Martin Michele M. Supporting Personal Learning Environments: A Definition of a PLE / М. М. Martin [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://michelemartin.typepad.com/thebambooprojectblog/2007/08/supporting-pe-1.html>.
13. Siemens George Knowing Knowledge [Електронний ресурс] / G. Siemens. — Режим доступу : http://www.elearnspace.org/KnowingKnowledge_LowRes.pdf.
14. O'Reilly Tim What Is Web 2.0: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software [Електронний ресурс] / Т. O'Reilly. — Режим доступу : <http://oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html?page=1>.
15. Using Facebook 'can lower exam results by up to 20%' / Nic Fleming // DailyMail Online. — 2010. [Електронний ресурс]. — Режим доступу :

<http://www.dailymail.co.uk/news/article-1309612/Using-Facebook-lower-exam-results-20.html>.

ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЕЙ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ В ЦЕЛЯХ АКТИВИЗАЦИИ УЧЕБНЫХ И КОММУНИКАТИВНЫХ НАВЫКОВ СТУДЕНТОВ И УЧАЩИХСЯ

Черний Милослава Михайловна, аспирант Винницкого государственного педагогического университета имени Михаила Коцюбинского, г. Винница, e-mail: miloslava.chernii @ gmail.com

Аннотация

Актуальность статьи заключается в исследовании влияния развития социальных сетей на процесс обучения школьников и студентов, который характеризуется взаимопроникновением учебно-методических и коммуникативных аспектов жизни школьников и студентов. В течении последних лет объем учебных материалов и требования к качеству его усвоения растут. Поэтому появляется необходимость лучшей организации учебного процесса, роста мотивации школьников и студентов к обучению. Социальные сети могут стать весомым мотиватором в учебном процессе. Целью статьи является доказательство целесообразности использования социальных сетей в процессе обучения студентов и профессиональной подготовки будущих учителей. Статья посвящена освещению оптимального использования социальной сети как средства организации информационного и коммуникативного пространства, формального и неформального общения в целях обучения. В статье выделены преимущества применения социальных сетей в педагогической деятельности и приведены результаты исследования уровня проникновения социальной сети «ВКонтакте» в социальные группы населения Украины.

Ключевые слова: социальная сеть, коммуникативный навык, Интернет-технологии, пользователь.

FEATURES OF THE USAGE OF SOCIAL NETWORKS IN THE COURSE OF STUDY FOR ACTIVIZATION OF EDUCATIONAL AND COMMUNICATIVE SKILLS OF STUDENTS AND PUPILS

Myloslava M. Chernii, PhD candidate, Vinnytsia State Pedagogical University after M. Kotsyubynskyi, Vinnytsya, e-mail: miloslava.chernii @ gmail.com

Resume

Relevance of the article is to study the impact of social networks on the learning of pupils and students, which is characterized by the interpenetration of teaching and communication aspects of the life of pupils and students. In recent years the volume of training materials and its quality requirements are increasing. Therefore there is a need for better organization of educational process, increase of the motivation of pupils and students to learn. Social networking can be a powerful motivator in the learning process. The article aims to prove the feasibility of social networks using in teaching of students and future teachers training. The article deals with the optimal use of social networking as means of information and communication space, formal and informal communication for learning. The article specifically mentions the advantages of social networking in educational activities and the results of the level of penetration of social networks "VKontakte" in the social groups in Ukraine.

Keywords: social network, communicative competence, internet technology, user.

Матеріал надійшов до редакції 25.06.2012 р